

O CARTE TULBURĂTOARE
Paul Everac – Ce rămâne dintr-un întreg –
 lamentații apostazice – Editura SemnE, București, 2007

Vasile MAN

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad

Adresă: B-ul Revoluției, nr. 94-96,

Tel. 0742/039978, e-mail: vasileman@revista-studii-uvvg.ro

Abstract

The writer Paul Everac is one of the biggest Romanian contemporary playwrights, prestigious personality of the Romanian culture. The edition of poems “Ce rămâne dintr-un întreg – lamentații apostazice” published in 2007 has a philosophical content based on the theme of human existence. Overwhelmed by the his age, the author considers with bitterness the reality of the human glory who has always a dramatic end.

Cuvinte cheie: dramaturg, personalitate de elită, poeme, cultură, decepție

Intrat în conștiința publică, ca unul din marii dramaturgi români, ale căror piese de teatru se jucau cu sălile pline, Paul Everac a încântat generații de spectatori prin inteligența dialogului și vitalitatea mesajului său formator de caractere. Ca personalitate de elită a culturii române, Paul Everac a fost distins de Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad cu înaltul titlu de Doctor Honoris Causa.

Recent, la Biblioteca Județeană „AD Xenopol” din Arad, un public select a beneficiat de prezența marelui scriitor, Paul Everac, cu prilejul lansării cărții sale de poeme **Ce mai rămâne dintr-un întreg**. Este un titlu ce parcă prevestește sfârșitul inerent al călătoriei pământene, căreia întreg îi mai rămâne pentru posteritate doar actul creației prin Cuvântul scris.

Făcând loc unei decepții existențiale, chiar din primul poem al cărții (Praf stelar), autorul va mărturisi că „Tot ce voi fi tieluit și meșterit/ se va destrăma în infinit/ Tot ce mi s-a părut prețios și rar/se va face praf, nici măcar stelar...”, văzând că la orizont „s-a ivit Domnul Gâde!”

Copleșit că, „a petrecut peste 80 de ani pe această joasă plajă/recepționând mii de milioane de mesaje...”, autorul va spune în final: „Doamne, ce decepție: Nu prea mai e nimeni pe recepție!” (Nimeni pe recepție).

Poetul filozofează pe tema vieții, asemănând-o cu ultima transhumanță a turmelor de oi, punându-și întrebări retorice: „Atât vreau să știu: După ce criteriul fii voi cântărit/ După lână? după corn? după seu? după behăit?/ După felul cum am fost sau n-am fost luat în seamă?/ Ori cât de bine sunt pentru o pastramă? (Ultima transhumanță).

Dezamăgirea atinge apogeul la gândul dispariției părinților a căror personalitate de elită „se rezumă la niște biete putrefacte oase”. (O ciozvârtă). În aceeași notă, poetul se va întreba: „Omule extraordinar dotat/ pentru cine zici că te-ai sacrificat?” (Despre mântuire prin reprezentare).

În „Anexă”, poetul își revarsă, în numele celor oropsiți ai soartei, tot oprobriul față de puternicii zilei care cred doar în bogății și viață ușoară.

Cartea de poeme semnată de Paul Everac pare a fi o fereastră deschisă spre neant. Dar, teama poetului de a fi uitat se transformă în sufletul cititorului în sentimente de prețuire a valorii umane, a nevoii de respect a virtuților Binelui, pentru a nu cădea în dezastru moral.

Ceea ce rămâne dintr-un întreg, este chiar opera Creatorului.

Ideea continuității actului de creație este exprimată cu generozitate de autor, lăsând posterității valoroasa sa operă literară: „Cât am fost în plin avânt și forță / am purtat o strașnică de torță / știind că într-un loc stă cineva / foarte pregătit să mi-o preia”. (Torța)